

Житие на свети Тихон Задонски

Св. Тихон Задонски е един от най-великите и най-новите благодатни подвижници и пастири на Руската православна църква. По своята светост и подвиг той може да се сравнява с древните велики свети отци на Вселенската църква.

Св. Тихон Задонски се родил в 1724 г. в бедното семейство на църковния служител Сава Кирилович Соколов, село Короцка, Новгородска губерния. В светото кръщение получил името Тимотей. Баща му умрял твърде рано, а майка му едва смогвала да изхрани своите сирачета - четири сина и две дъщери. Когато Тимотей пораснал, майка му успяла да го настави в Новгородското духовно училище (1738), което две години по-късно било превърнато в духовна семинария. Завършил образованието си с пълно отличие през 1754 г., той веднага бил назначен в същата семинария за преподавател по гръцки език и риторика. На 10 април 1758 г. приел монашеско пострижение с името Тихон и наскоро бил ръкоположен за йеродякой, йеромонах, а през 1759 г. бива възведен в архимандритско достойнство и назначен за ректор на духовната семинария в гр. Твер. На Великден служил с Тверския архиепископ Атанасий и на архиерейската проскомидия архиепископът поменал Тихона: "Епископство твое да помянет Господ Бог во царствии Своем!" - и сам се усмихнал на своята грешка и добавил: "Бог да ви даде да бъдете епископ!" А по същото време в Руския синод архиереите теглели жребие измежду 7 кандидати, кой да бъде ръкоположен за епископ. Три пъти теглили жребие и трите пъти излязло името на Тверския ректор Тихон. На 13 май 1764 г. той бил ръкоположен за епископ в Петроградската катедрала "Св. Петър и Павел" като викарий на Новгородската епархия, а от 3 февруари 1763 г. бил назначен за Воронежки епископ.

От всички преживени дотогава лишения и подвизи здравето на св. Тихон било доста разстроено. Затова още в самото начало на своето епархийско служение той помолил да бъде освободен на покой в някой манастир. Това му било отказано и той трябвало в продължение на четири години и седем месеца да носи подвига на епархийски архиерей. Високо благочестив, св. Тихон не можел спокойно да гледа разпуснатостта, която заварил в епархията. Той се заел да стегне дисциплината в църкви и манастири, всред свещеници и монаси, да издигне благолепието на богослужебните места и богослуженията и пр. С личен надзор и разговори, с проповеди и послания той успял за кратко време да постигне твърде много.

Но здравето му продължавало да се влошава, докато най-после Св. Синод го освободил от Воронежката епархия. Св. Тихон се прибрал на усамотение и подвиг в Задонския манастир "Св. Богородица", на 95 км от гр. Воронеж. Бил освободен в края на 1767 година. Още като епархийски архиерей той бил известен като изключителен подвижник, а какво е било в манастирското му уединение - можем да си представим. Единствено го смущавала архиерейската му съвест, че малко послужил на Божия народ. В душата му се явявало нещо като разкаяние, загдето напуснал епархията. Едва ли не се налагало да се бори с мисълта за възвръщането си. Обаче строгият благодатен Задонски старец Аарон

отговорил на тия негови смущения: "Божията Майка не позволява на Тихона да излезе оттук!" Така св. Тихон се успокоил и се освободил от тия свои духовни терзания.

Неговият голям подвиг се състоял в постоянен пост и молитва, строго нравствен живот, непрестанна благотворителност при малкото възможност в неговото положение и най-вече - в "златословесните писания", които написал в съзерцателния покой на манастирското усамотение. През 1770 г. започнал да пише своя известен труд "За истинското християнство". Това е изложение на християнското нравоучение. В него личи дълбокото познание на Св. Писание и тънкото проникновение в Христовата православна вяра. А през 1777 г. започнал своето дивно творение "Духовно съкровище, събирано от света".

Като оставил на своята Църква и народ безценно писмено съкровище (творенията му наброяват 16 тома), св. Тихон, изпълнен с преизобилна Божия благодат и чудеса, завършва земния си живот на 13 август 1783 година. През 1846 г. при поправка на централната манастирска църква мощите му били намерени нетленни. На 13 август 1864 г. (78 г. подир смъртта му), той бил канонизиран от Руската православна църква.

Паметта му се почита на 13 (26) август.

© *Жития на светиите*. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).